

Eljegyzés a bunyevácoknál

A bácskai bunyevácoknál farsang idején is sok házasságot kötnek, melyet még mindig ősi szokás szerint tartanak meg.

Három királyok ünnepére a módosabb gazdák leányai új ruhát kapnak, mivel igen sokan várják a koszorút. Ez alkalomra az élelmes kereskedő Lyonból, Svájcból a legdrágább hímezett selyem-, bársonyszöveteket hozatja. Sokszor húsz-harminc koronát is adnak egy rőf szövetért, melyet aranycsipkével díszítenek. Megtörténik, hogy valamely leány ruhája a mellén lévő arany tízkoronás nyakfűzérrel kétezer korona értéket képvisel.

Amelyik leánynak nincs új ruhája, világért se megy aznap templomba. A nagymise egyszersmind a leánynéző; megjelenik rajta nemcsak az ifjúság, hanem a szülők is, különösen az anyák. Megnézik a leányt; a magas, derék természetűnek nagyobb a kelete, mivel bírja a munkát.

Otthon aztán megbeszélik a dolgot. Mennyi földjük van? Hány gyermek osztozik rajta? Hogyan gazdálkodnak? Milyen hírben állanak? Ha valamennyi kérdésre kielégítő a válasz, a szülők elhatározzák a házasságot. A legényt nem is kérdik, tetszik-e neki a kiválasztott vagy sem. Többnyire igen fiatal is, alul a katonasoron, mert hát ezt tartják, katonáéknál elromlik a fiú.

A legközelebbi vasárnap az idősebb testvér felesége, a menyecske, kocsiba ül és elviszi a leányos házhoz a „*rakiját*”, ez áll egy palack pálinkából, selyemkendőből, piros almából, melybe aranypénz, ezüstpénz és rézpénz van tűzgélve. Ha az ajándékot elfogadják, ez azt jelenti, hogy megkapja a leányt. Ekkor meghívják a legényes házat a „*rukoványára*”

, vagyis eljegyzésre. A szülők és a legközelebbi rokonok jelennek meg. A menyasszony a ház ajtajában, barátnői társaságában csókkal fogadja a vendégeket, akiket fölvirágoz. Ő maga nem visel virágot, róla a vőlegény húga gondoskodik, aki fejére és mellére tűzi a virágot. Majd bemennek a házba, az öregek asztalhoz ülnek és boroznak. A menyasszony és társnői hátrább ülnek és dalolgatnak. A leendő após többször előszólítja a menyasszonyt, hogy megnézzé; ez neki mindig kezet csókol, ő pedig pénzajándékot dug markába. Éjfél felé jön a vőlegény a pajtásaival és zenével. Most kezdődik a „*kóló*”

, mely igen praktikus tánc; a leányoknak ugyanis nem kell várni, hogy a legények táncra kérjék, hanem körben állnak és akinek csak kedve telik, részt vehet a mulatságban.

A kézfogó napjától kezdve minden vasárnap a vőlegényes háztól jön valaki, aki a menyasszonyt templomba kíséri és neki pénzajándékot hoz; a kísért ott marasztalják ebédre. Délután a leányos háznál kinyitják a nagy kaput, a vecsernyéről odatódul a fiatalság. A vőlegény legénypajtásaival jön tambura- vagy dudakísérettel; eltáncolnak napestig. A menyasszony ily alkalomkor mindig új ruhában jelenik meg. Így tart ez vasárnapról-vasárnapra, mindaddig, míg el nem érkezik az esküvő napja.

Forrás: Téli Esték 1911. XIII. évfolyam 12. szám. 5.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/TeliEstek_1911/?pg=4&layout=s